

Pestovatelia ovocia a zeleniny dostanú dodatočných 165 miliónov eur

Európska komisia prijala nový plán pomoci pre európskych farmárov, ktorých zasiahlo ruské potravinové embargo. Jeho lepšie zacielenie má predísť podozreniam z neúmerného rastu požiadaviek. „Som potešený, že Komisia dokázala zmobilizovať ďalších 165 miliónov eur. Tento program bude cielenejší než pôvodná schéma, no zachová aj istú flexibilitu v rámci 4 skupín produktov,“ uviedol eurokomisár pre poľnohospodárstvo Dacian Cioloș.

Európska únia opätovne ráta so stabilizáciou trhu odkúpením prebytočných potravín. Pre 12 členských štátov, ktoré do Ruska vyvážali najviac, stanovila ich špecifický objem na základe exportných údajov za posledné 3 roky.

Predchádzajúci balík pomoci pre pestovateľov ovocia a zeleniny sa ukázal ako nedostatočný. Čiastku 125 miliónov eur na produkty, ktoré rýchlo podliehajú skaze, vyčerpali farmári za 2 týždne. Európska pomoc sa navyše zastavila aj pre podozrenia z nadhodnocovania reálnych škôd.

EK po novom rozdelila produkty smerujúce na ruský trh do štyroch skupín a určila maximálne množstvo, ktoré preplatí. Pri hruškách a jablkách to bude 181-tisíc ton, na citrusové plody pripadne 96-tisíc ton, iná zelenina (mrkva, papriky, paradajky) a iné ovocie (kiwi, slivky a hrozno) majú limit 44- respektíve 76-tisíc ton.

Nový plán prvýkrát zahŕňa tiež pomaranče, mandarínky a klementínky, oznámili zástupcovia Komisie. Väčší podiel z finančného balíka dostanú aj tentoraz pestovatelia, ktorí sú členovia producentných organizácií. Následky ruského embarga bude zmierňovať až do konca roka.

Je však zrejmé, že z tejto pomoci budú opäť odškodňovaní iba priami exportéri do Ruska, takže slovenskí ovocinári a zeleninári, doplácajúci na druhotné vplyvy ruského embarga v dôsledku poklesu cien, vyjdú naprázdno. Ich realizačné ceny sa pritom medziročne znížili o 20-45 %. Podľa rezortnej analýzy napríklad poklesli ceny mrkvy o 42,2 %, kapusty o 45,5 %, šalátových uhoriek o 24,7 %, papriky o 21,5 % a paradajok o 18,3 %. Ako konštatuje Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, ešte horšie sú na tom domáci ovocinári, najmä pestovatelia jablák, ktorí za kilogram produkcie momentálne dostávajú už len 15-20 centov, hoci ich náklady (spolu s nákladmi odbytových organizácií na triedenie, balenie a skladovanie) predstavujú 35-55 centov.